

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
 Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.13.APK.0.12.00.00/320 133
KONU: Yazılı Soru Önergesi

12 OCAK 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 10.12.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1549-3762/13590 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili İzzet ÇETİN'e ait 7/1549-3762 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

4688 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasında, "Aynı hizmet kolunda çalışan kamu görevlilerinin yüzde beşinden fazlasını üye kaydetmiş bulunan sendikaların üyelik ödentileri, 14 üncü madde çerçevesinde üyenin üyelik beyannamesindeki istemine uygun olarak kamu işverenince aylığından kesilerek beş gün içinde sendikaların banka hesaplarına yatırılır ve ödenti listesinin bir örneği ilgili sendikaya gönderilir" hükmü bulunmaktadır.

Anılan Kanunun geçici 3 üncü maddesinde "..., bu Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan yüzde beş oranı, 2002 yılında toplu görüşme yapmaya yetkili kamu görevlileri sendikaları ve bu sendikaların bağlı oldukları konfederasyonlar belirleninceye kadar geçecek süre içinde uygulanmaz..." denilmektedir.

Yine, söz konusu Kanunun geçici 6 ncı maddesinin (d) fıkrasında da; "Hizmet kollarına göre yetkili sendikalar belirleninceye kadar oran şartı aranmaksızın üyelik aidatlarının kaynaktan kesilmesine devam edilir" hükmü yer almaktadır.

08.08.2001 tarih ve 24487 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin Tebliğin 2 ncı maddesinde ise; üyelik ödentileri ile ilgili mevcut uygulamaya Başbakanlıkça Temmuz-2002 tarihinde yapılacak ilana kadar devam edileceği belirtilmiştir.

Bütün bu hükümler bir arada değerlendirildiğinde; kamu işverenlerince, üyelik ödentilerinin yüzde beş oranı aranmaksızın kesilmesinin, geçici bir dönem için olduğu anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 4688 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi gereğince, ilki 07.07.2002 tarih ve 24808 sayılı, ikincisi 06.07.2003 tarih ve 25160 sayılı Resmi Gazetelerde Bakanlığımızca yayımlanan Tebliğlerde kamu görevlileri sendikalarının üye sayıları belirtilmiştir.

Ayrıca, kamu görevlileri sendikalarının üye sayılarının tespitine ilişkin tebliğe göre, yüzde beş oranını aşamayan sendikaların üyelerinin üyelik aidatlarının bordrolarından stopaj usulü ile kesilmemesine ilişkin işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması için Birleşik Sağlık-İş Sendikası tarafından açılan dava ile ilgili olarak da, Ankara İkinci İdare Mahkemesince 19.12.2002 tarih ve 2002/1464 esas sayılı Karar ile "Yürütmenin Durdurulması" isteminin reddine karar verilmiştir.

12.06.2003 tarih ve 25136 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Başbakanlığın 2003/37 sayılı Genelgesinin giriş maddesinde; Kamu kurum ve kuruluşlarının, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun uygulanmasından doğan ihtilaflı konularda, söz konusu Kanunun 42 nci maddesinin (b) bendi hükmü gereğince Devlet Personel Başkanlığının görüşleri çerçevesinde hareket edeceği, söz konusu Genelgenin son fıkrasında ise; (1999/44) ve (2002/17) sayılı Genelgeler ile bu Genelgelerde belirtilen hususlara titizlikle riayet edileceği belirtilmiştir.

Ancak, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun 12.07.2001 tarih ve 24380 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi üzerine, Başbakanlığın 10.12.2001 tarih ve 2001/53 sayılı Genelgesiyle Başbakanlığın Kamu Görevlileri Sendikaları hakkındaki 05.08.1999 tarih ve 1999/44 sayılı Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Başbakanlığın 2001/53 sayılı Genelgesi ile yürürlükten kaldırılan 1999/44 sayılı Başbakanlık Genelgesinde belirtilen, "Sendika üyesi kamu görevlilerinin yazılı başvuruları halinde üyelik aidatlarının aylıklarından kesilerek sendika genel merkezince belirlenecek sendika hesabına yatırılması" na ilişkin düzenlemenin yine Başbakanlığın 2003/37 sayılı Genelgesine göre uygulanıp, uygulanmayacağı hususunda 17.10.2003 tarih ve 12340/30757 sayılı yazımız ile Devlet Personel Başkanlığından görüş sorulmuştur.

Ayrıca, Birleşik Sağlık-İş Sendikasına da bu konuda bilgi verilmiştir.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Ali ŞAHİN imzalı Devlet Personel Başkanlığının 07.11.2003 tarih ve 22992 sayılı yazısında; "Her ne kadar (1999/44) sayılı Genelge, (2001/53) sayılı Başbakanlık Genelgesi ile yürürlükten kaldırılmış ise de, konuya ilişkin en son Genelge olan (2003/37) sayılı Başbakanlık Genelgesinde, (1999/44) sayılı Genelgeye uyulması gerektiği belirtilmektedir." denilmiş, anılan yazının son paragrafında ise; " Kanuni bir düzenlemenin bulunmadığı hallerde idarece mevcut Kanuni düzenlemelere aykırı olmamak şartıyla düzenleyici işlemler tesis edilebileceğinden, (2003/37) sayılı Başbakanlık Genelgesine istinaden sendika üyelik ödentilerinin kaynaktan kesilmesi için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına başvuruda bulunabileceği ve başvuru üzerine sendika üyelik aidatlarının kesilebileceği mütalaa olunmaktadır" şeklinde görüş belirtilmiştir.

4688 sayılı Kanunun 25 inci maddesinde belirtilen sendika üye aidatlarının kaynaktan kesilmesine ilişkin Devlet Personel Başkanlığının söz konusu yazısı üzerine, ilgili kurumlara 18.11.2003 tarih ve 14287/034928 sayılı bir yazı gönderilmiştir.

Ayrıca, sendika üye aidatlarının kaynaktan kesilmesine ilişkin olarak Kurumlara gönderilen yazıların aynısı, Bakanlığımız Bağlı-İlgili Kuruluşlarına da gönderilmiştir.

Bakanlığımızın bu talimatları doğrultusunda, Sosyal Sigortalar Kurumunda görevli memur statüsüne tabi personelin, yazılı başvuruları halinde üyelik aidatlarının aylıklarından kesilerek sendika genel merkezince belirlenecek sendika hesabına yatırılmasının gerektiği hususu 08.12.2003 tarih ve 133250 sayılı "Genel Yazı" ile Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatına, 25.12.2003 tarih ve 919677 sayılı "Genel Yazı" ile de Kurum Başkanlığına bağlı merkez teşkilatı ve Sigorta İşleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatına duyurulmuştur.

Bağ-Kur Genel Müdürlüğü'nce de sendika ayrımı yapılmadan memur maaşlarından ilgili sendikaların üyelik aidatları kesilmekte ve Genel Müdürlüğün 30.07.2003 tarih ve 66972 sayılı yazıları ile Bağ-Kur İl Müdürlüklerine konu hakkında talimat verilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan